

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та
топографоанатомів України**



МАТЕРІАЛИ

**науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю**

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ



ПОЛТАВА
11-12 жовтня 2022 року

у вмінні розповісти те, що студенти можуть і без них почитати в інтернеті. Тепер їхня сила в умінні мотивувати, запалити жагу до знань. Дані навички є надзвичайно важливими в майбутньому.

Очевидно, що проблеми навчання і виховання молоді можуть бути успішно вирішені тільки при постійному вдосконаленні системи освіти, на основі наукових принципів, досягнень педагогічної науки і практики, високого рівня професіоналізму педагогів, підвищення їх кваліфікації, модифікації сучасних підходів до організації педагогічного процесу.

Під час війни заклад освіти стає осередком, який дає змогу нашим студентам отримувати не лише знання, але й психологічну підтримку. Тому надзвичайно важливо гнучко підходити до організації роботи та налаштовувати освітній процес так, щоб він був комфортним і безпечним для студентів та педагогів.

**Шарлай Н. М., Соколенко В. М., Єрошенко Г. А., Шевченко К. В.,
Федотенкова Н.М.**

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава

СТАНДАРТИЗОВАНІ УЗАГАЛЬНЕНІ КРИТЕРІЇ ВИКЛАДАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сьогодні удосконалюється вища медична освіта: упроваджуються в освітній процес нові інформаційні й педагогічні технології та нові методики навчання, де важливим аспектом є розвиток інноваційних процесів. Велику роль відіграє забезпечення теоретичної та практичної підготовки майбутніх лікарів, головною метою якої є формування наукового світогляду та погляд на освітній процес, а саме – підвищення якості професійної підготовки студентів та їхньої мотивації до навчання. Використовуються наочні засоби навчання (таблиці, графічні структури, мультимедійні презентації та проблемні лекції, відеофільми), алгоритми діагностики й лікування та методи індивідуальної роботи.

Для проведення практичних занять є типова навчальна програма, на підставі якої створено навчально-методичні посібники та методичні рекомендації для студентів. У ході навчання студенти опановують знання про причини виникнення, механізми розвитку та наслідки лікування, що дає можливість застосовувати одержану інформацію в подальшій лікарській практиці. Послугування інтерактивними технологіями в освітньому процесі висуває певні вимоги до структури занять та його елементів (мотивації,

обґрунтування теми та очікуваних навчальних результатів, надання необхідної інформації, інтерактивних вправ та презентації результатів їхнього виконання). Під час викладання необхідно методично грамотно підходити до організації освітнього процесу на занятті. Важливе значення при цьому має також володіння інформацією з попередніх дисциплін (особливо суміжних), що дозволяє інтегрувати знання з різних предметів, залучити всіх учасників до процесу обговорення певної проблеми та розвинути вміння вести професійну дискусію. Для оцінки набутих знань з попередніх дисциплін проводиться тестовий контроль вихідного рівня, під час якого отримується інформація про загальну підготовку студента як лікаря.

У закладах медичного університету програмні результати навчання обґрунтовуються тим, що здобувачі вищої освіти повинні: знати будову та функції окремих органів і систем організму людини в цілому в нормі, за умови розвитку патологічних процесів, захворювань; уміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та практичній діяльності лікаря; встановлювати попередній і клінічний діагноз захворювання на підставі провідних клінічних симптомів або синдромів шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу [2]. Викладач готує студента до спілкування з пацієнтом, звертає увагу студентів на основні правила поведінки лікаря, етичні норми, взаємовідносини лікаря й пацієнта. Студенти мають навчитися володіти мовою професії в різних ситуаціях спілкування, звертати увагу на особливості характеру хворих, їхній контингент та індивідуальність кожного. Між студентом і хворим повинні будуватися взаємовідносини за принципом довіри й доброзичливості. Співчуття та бажання допомогти хворому підштовхує майбутнього лікаря до пошуку інформації та знань про хворобу пацієнта, його обстеження та лікування. Робота студента з хворими дозволяє закріпити знання теоретичного рівня та засвоїти практичні навички. На практичному занятті використовуються різноманітні схеми та малюнки, клінічні ситуаційні задачі.

Оцінювання рівня знань на практичному занятті проводиться за допомогою тестових завдань (поточного і підсумкового контролю) в поєднанні з опитуванням (усним чи письмовим), розбором ситуаційних завдань, рентгенограм та лабораторних досліджень. Ситуаційні завдання розвивають у студентів вміння аналізувати симптоматику хвороби, ставити попередній діагноз, складати план обстеження та лікування, що підвищує якість підготовки майбутніх спеціалістів. Під час аналізу ситуаційних завдань викладач може об'єктивно оцінити теоретичний рівень знань кожного студента та здатність студента до мислення [1]. У ході вирішення ситуаційних

завдань у майбутнього лікаря формується здатність до логічного мислення та індивідуального підходу.

Методи опитування студентів, які застосовуються в освітньому процесі, довели їхню доцільність, оскільки визначають рівень знань студента. Заслуговує на особливу увагу метод проблемного навчання, адже він допомагає розвивати мислення студентів, викликає в них більший інтерес до обговорюваних проблем, тобто створюється мотивація (усвідомлена) до вивчення дисциплін у медичних закладах вищої освіти [3]. Важливим завданням викладачів є вироблення в майбутніх спеціалістів (лікарів) навичок читання наукової літератури, уміння швидко «орієнтуватися» в її структурі та у зручній для студента формі «фіксувати» все необхідне для вивчення дисциплін. Активне використання студентами Інтернету в медичних інформаційних системах відкриває широкі можливості для підвищення їхнього рівня знань шляхом щоденної самоосвіти. Під час самостійної роботи викладач в індивідуальному спілкуванні зі студентами корегує, уточнює та повніше розкриває матеріал, що сприяє зростанню зацікавленості, розвиває навчально-пізнавальну діяльність та допомагає опанувати дані знання. Комп'ютеризація та застосування сучасних інноваційних технологій істотно покращують науково-методичне забезпечення освітнього процесу, що значно підвищує рівень знань студента, дозволяє засвоїти матеріал за коротший проміжок часу. Підсумковий модульний контроль рівня знань на кафедрі фізіології проводиться по завершенні вивчення програмного матеріалу модуля з дисципліни, як правило, на останньому занятті. Складання та перескладання підсумкового модульного контролю відбувається відповідно до «Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Українській медичній стоматологічній академії».

Також враховується форма підсумкового контролю успішності навчання – система поточного та підсумкового контролю. Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти включають вхідний, поточний та підсумковий контроль знань, умінь і навичок. Підсумковий контроль складається із семестрового контролю та державної атестації здобувача вищої освіти. Контрольні заходи базуються на таких принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю. Підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється за єдиною 200-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого під час оцінювання рівня

сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках). При цьому використовуються стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Література

1. Особистісно-орієнтовний підхід до навчального процесу / В. М. Соколенко, Н. М. Шарлай, Г. А. Єрошенко, К. В. Шевченко // II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка» : зб. тез доп. (електронне видання), (м. Полтава, 22–23 лютого 2022 р.). – Полтава: ПУЕТ, 2022. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – С. 60–64.
2. Професійна компетентність науково-педагогічного працівника як важлива складова якості вищої медичної освіти / О. В. Коковська, І. В. Міщенко, Г. П. Павленко, К. Є. Юдіна // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 22 березня 2018 р. – Полтава, 2018. – С. 125–127.
3. Шарлай Н. М. Феномен поняття «наукова школа» в контексті сучасної педагогічної думки / Н.М.Шарлай // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки / Відп. за вип. О. Л. Караман, Я. І. Юрків - 2020. - №7 (338). – С.126-132

**Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В.,
Юдіна К.Є.**

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Людина при взаємодії з навколишнім середовищем реагує індивідуально за допомогою фізіологічних реакцій.

У силу загальних соматичних властивостей фізіологічного пристосування організм може адаптуватися або виробити імунітет до найрізноманітніших зовнішніх факторів. Усі люди здатні проявляти необхідну пластичність реакцій у відповідь на зміни зовнішніх умов [1]. Адаптація допомагає підтримувати стійким внутрішнє середовище організму, коли параметри деяких факторів нав-колишнього середовища виходять за межі оптимальних.